

Barnevernsreformen trer i kraft 1. januar 2022.

Barnevernsreformen, også kalt oppvekstreformen, trer i kraft 1. januar 2022. Det overordnede målet med reformen er et bedre barnevern, der tjenestetilbudet skal kunne tilpasses lokale behov, med større vekt på forebygging og sammenheng i alle tjenester og tilbud til barn og unge.

God ledelse og styring er avgjørende for å lykkes med reformen, både når det gjelder barnevernet og det samlede familiestøttende arbeidet i kommunen. Samlet sett er barnevernsreformen en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer.

Med barnevernsreformen får kommunene økt økonomisk og faglig ansvar. Bakgrunnen for å flytte mer ansvar til kommunene, er kommunenes nærhet til familiene og innsikten i barnas og foreldrenes behov. Dette skal gi kommunene bedre muligheter, men også sterkere insentiver, til å prioritere forebyggende tilbud til barn og familier.

Målet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt.

Krav om plan for forebygging

Et av målene med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats, med tiltak som er godt tilpasset barnas og familienes behov, er først og fremst en investering i innbyggernes velferd, men må også ses på som en investering som kan spare kommunen for mer inngripende og kostbare tiltak senere.

Fra 1.1.2022 innføres et krav om at kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Dette vil bidra til en overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Det vil dessuten være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester. Som en forberedelse før reformen trer

i kraft er kommunene anbefalt å kartlegge behov og tilgang på lokale hjelpetiltak på tvers av tjenester. Her kan bl.a. flere av NAVs tjenester være relevante.

NAV- kontorets rolle

Målrettede, forebyggende tiltak fra alle berørte tjenester i kommunen vil ha stor betydning for at barnevernsreformen skal bli vellykket.

NAV-kontoret skal bidra til at utsatte barn, unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. NAV- kontoret vil ved det, sammen med andre berørte tjenester, være en relevant aktør med delansvar inn i reformen.

«Retningslinjer for samarbeid mellom barneverntjenesten og NAV-kontoret» er fortsatt gjeldende. Retningslinjene omfatter hjelp til familier i en sosialt og økonomisk vanskelig situasjon som har behov for hjelp fra både barneverntjenesten og NAV-kontoret, og ungdom som mottar ettervernstiltak. Hovedprinsippene i retningslinjene ligger fast, men man vil vurdere om det er behov for endringer knyttet til barnevernsreformen. Det kan være formålstjenlig å ta initiativ til samarbeidsmøte med barneverntjenesten i den enkelte kommune for å sikre at retningslinjene er implementert i tjenestene og at NAV- kontoret er forberedt på delansvaret som barnevernsreformen innebærer.

NAV-kontoret har plikt til å medvirke kommunens forebyggende virksomhet. NAV har et særlig ansvar for personer som faller utenfor eller får utilstrekkelig hjelp fra andre statlige eller kommunale velferdsordninger. Det skal rettes spesielt oppmerksomhet mot forhold som er av betydning for de sosialt vanskeligstilte, personer utenfor arbeidslivet og for oppvekstvilkårene til barn og unge.

Det er den enkelte kommune og partnerskapet som må ta stilling til om kommunens nye forpliktelser knyttet til barnevernsreformen skal påvirke NAV- kontorets tjenesteutøvelse.